

Editorial

door Mary Eggermont-Molenaar, Calgary

Dit nummer is aaneengeregen tijdens een verblijf in Hannover, een stad die op 8 en 9 oktober 1943 door bombardementen grondig *zerstört* werd. Daar rondlopend zie je ook, dat al in 1938 *Zerstörung* van de plaatselijke synagoge plaatsvond.

Het is hier, terwijl ik dit schrijf, in Hannover, hoogzomer. De regen valt dan ook loodrecht met bakken uit de grauwe hemel. Een zomerse stemming laat op zich wachten. Van uit Calgary laat een trouwe vriend, en lezer van de *Calgary Herald*, me weten dat 'Black Peter offensive is,' en dat 'Amsterdam must re-examine the role of the holiday figure in the winter festival'. Winterfestival! Toe maar.

Van Ineke Stroucken van de *Nationale Inventaris: Immaterieel Cultureel Erfgoed Cultureel Erfgoed Koninkrijk Nederland* van kreeg ik toestemming om hun laatste twee rapporten aan dit nummer van de newsletter 'aan te hangen.' Wie het leest blijft zo op de hoogte van het huidige gekissbis dat zal leiden tot behoud, verandering of *Zerstörung* van het sinterklaasfeest, een van de pijlers van Nederlands' immateriële erfgoed. Zie: <http://immaterieelerfgoed.nl>

Zie ook: <http://immaterieelerfgoed.nl/news/details/2#sthash.mjs0A4WT.dpbs>.

Alle man-made commotie over Zwarte Piet werd overtroffen door een echte ramp: het man-made neerstorten van vlucht MH 17. Vanuit de verte betuigen we ons medeleven met de nabestaanden.

Goed nieuws voor King's University College in Edmonton dat tegelijkertijd ook de status van de huidige verblijfplaats van het CAANS-archief verhoogt. In 1979 begon dit college met zes professoren en een paar dozijn studenten en telt anno 2014 zo'n 700 studenten. Het college mag zich vanaf juli 2014 King's University noemen (bron: <http://www.king-su.ca/news/post/7492>). Hierbij onze gelukwensen met deze erkenning, in het bijzonder aan Dr. William Van Arragon en archiviste Bonita Bjornsom, die zich sinds 2013 over ons archief ontfermen.

Note: the next AADAS conference is announced for September 17-19, 2015, in Albany, NY.

In dit nummer

In dit nummer wordt *News of the Chapters* voorafgegaan door de *Minutes van de CAANS Annual Meeting*. Deze werd eind mei te St. Catherine's gehouden. Voor de deelnemers is het een jaarlijks terugkerend genoegen elkaar weer te zien en te spreken. In de minutes kunt u lezen dat penningmeester Paul de Laat per 1 december zijn strijkstok, waaraan in de tien jaar dat hij penningmeester was helemaal niets is blijven hangen, aan de wilgen gaat hangen. Hierbij een oproep om hem vóór 30 september namen, voorzien van qualificaties, naar hem op te sturen, zodat zijn opvolging tijdig geregeld kan worden. Paul de Laats' adres kunt u vinden op blz. 21 van dit nummer.

Paul en Geeske de Laat

We zitten alweer meer dan een half jaar in het jaar 2014. Op 28 juli 1914 begon de *Great War* die voor miljoenen mensen allesbehalve *great* uitpakte. Nog voor mijn verblijf in Hannover werd in dit verband mijn aandacht getrokken door illustraties in *Blackfoot War Art* (University of Oklahoma Press: 2007) van dr. L. James Dempsey, associate professor Native Studies aan de University of Alberta. Desgevraagd gaf Dempsey toestemming om deze tekeningen, Duitse soldaten gezien door Mike Mountain Horse, lid van de Albertaanse Blackfoot/Blood-stam, in dit nummer op te nemen en voorzag Dempsey deze van tekst en uitleg.

Onlangs verscheen Hugo de Scheppers boek "*Belgium dat is Nederlandt.*" *Identiteiten en identiteitsbesef in de Lage Landen, 1200-1800. Epiloog: Koninkrijk der Nederlanden, 1815-1830*. CAANS-spreker **Jac Geurts** vonden we bereid om dit schitterend uitgegeven werk voor dit nummer te recenseren.

Tot slot treft u Kingstone's uitgebreide overzicht *From the Journals* aan.

Minutes CAANS

Minutes of the annual meeting of CAANS held in Room A323 Mackenzie Chown complex at Brock University, at 3 p.m. on Thursday May 29, 2014.

by Basil Kingston.

1. The minutes of the 2013 meeting were approved.
2. President's report. Michiel Horn thanked Tanja Collet for organizing this congress, Kitty Zylmans for coming to give the keynote speech and Mary Eggermont-Molenaar for arranging Kitty's visit to Canada, Inge Genee for editing the Journal, and Mary for editing the Newsletter. Next year we will be at the University of Ottawa; Tanja will ask if we can meet on Saturday and Sunday May 30 and 31, 2015. The name of Geert van Istendael was proposed as keynote speaker for that meeting.
3. **Secretary-Treasurer's report.** Paul de Laat is willing to serve until December 31 so that a successor can be found. He recalled that ten years ago, when he took the position, we had a comfortable financial cushion, but it has shrunk steadily. For this reason among others we turned the Journal and the Newsletter into open-access online publications; as a result our expenses are far less (though not nil), but so is the number of paying members. We pay some expenses for the keynote speaker, and hopefully the Taalunie will continue to contribute to this also. Paul has written a detailed explanation of this to the Vancouver chapter, who are worried about membership. It was moved (de Laat/Eggermont) that the present membership fee scale be replaced, beginning in 2015, with a flat "membership donation" of \$25 (our thanks to Inge Genee for suggesting the term). Carried.
We voted our thanks to Paul for his years of service. Michiel Horn suggested that the next newsletter invites candidates for the post, names and qualifications to be sent to Paul by September 30.
4. **Report of Editor of Journal.** Tanja read this for Inge, who could not attend.
5. Mary Eggermont thanked Peter Lowensteyn and Paul de Laat for their support as associate editors of the newsletter.
6. The meeting was adjourned on a motion by Ton Broos and Paul de Laat.

Table of Contents

Editorial

Mary Eggermont-Molenaar 1

Minutes Annual Meeting 3

News of the Chapters

Vancouver 4

Calgary 6

Toronto 7

Montreal 7

In dit nummer

WWI War Robe

L. James Dempsey 8

Belgium that is Nederlandt

Review door Jac Geurts 13

From the Journals

Basil Kingstone 15

Membership renewal

Paul de Laat 20

Vancouver

Annette Dorrepaal

Op 16 januari hield **Ingeborg van Driel** een voordracht over:

POLDERNEDERLANDS

Vanouds zijn Nederlanders, omgeven door de grootmachten Frankrijk, Duitsland, Engeland, bezorgd over het voortbestaan van hun taal. Voorbeeld: Hendrik Laurenszoon beschreef deze gevoelens in zijn, onlangs door Nicolien vander Sijs en P. Verhoef vertaalde werk, *Twe-spraack vande Nederduitsche letterkunst, 1584*: "... zodat onze moedertaal bijna verpletterd is."

Tallose verwante geschriften zijn nadien verschenen. Een van overheidswege gesteund officieel uitspraakmodel, het ABN (gebaseerd op de uitspraakversie van de ontwikkelde en financiële elite in vln grote steden van Noord- en Zuidholland), leidde vanaf 1920 tot verplicht Algemeen Beschaafd Nederlands onderwijs. Omstreeks de jaren '60 van de vorige eeuw, de zgn 'protestjaren,' komt 'plat praten,' zijnde 'hip,' openlijk naar voren: 'klagen over taalverloedering hoort bij rimpels, hun hebben een grote bek ...,' zo meldden de jongeren. Mogelijkerwijs kan deze sociale ontwikkeling mede gezien worden als voorbereiding op het latere ontstaan van 'Poldernederlands'. ('Polderen' -- pragmatische herkenning van pluriformiteit, samenwerken ondanks verschillen.)

De Nederlandse dialectdeskundige, dr. Jan Stroop, heeft als eerste Poldernederlands -- een nieuw Nederlands accent, aanvankelijk door ontwikkelde jonge vrouwen met luide stem geproduceerd, nu ook overgenomen door mannen en jongeren, kinderen -- benoemd en beschreven (1998). Het opvallendste kenmerk hier is de zgn 'verlaging' van de twee-klanken [ei], [oey] en [ou] resulterend in [a.i] , [au] en [a.u] -- uitspraakveranderingen die leiden tot beet > beit; tijd > taaid; leuk > luik; uit > aut; boot > bout; koud > kaud. Een frappante ontwikkeling, die overeenkomt met gevreesde 15e-16e eeuwse ontwikkelingen, vowel shift, in Engels en Duits!

Poldernederlands gaat een goede toekomst tegemoet: de meeste kindertjes imiteren de uitspraak van hun moeder (moedertaal!). Het zgn ABN -- eerder reeds 'democratisch' herdoopt in Standaard Nederlands of Algemeen Aanvaard Nederlands -- wordt allang niet meer verplicht op scholen onderwezen.

Op 13 februari, na afsluiting van het formele gedeelte van de vergadering, werd de film *Pierre Cuypers* vertoond.

Rijksmuseum

Cuypers was architect, bouwmeester, project ontwikkelaar, restaurateur en ondernemer. Hij ontwierp kerken, huizen, parken, een openluchttheater, kastelen, het Centraal Station van Amsterdam en het Rijksmuseum. Hij was de ontwerper van complete interieurs, meubels, kerkelijke kunst, kazuifels, bestek, behang en bijvoorbeeld ook de troon van onze koningin in de Ridderzaal!

Ook ontwierp en bouwde Cuypers over de 100 kerken in binnen- en buitenland. *Pierre Cuypers* is een interessante en indrukwekkende documentaire, vooral ook in het licht van de recente heropening van het Rijksmuseum. Hij krijgt nu pas de aandacht die hij verdient!

Een voetnoot: de restauratie van het Rijksmuseum duurde langer dan het bouwen ervan!

Op 10 april hield **Maarten den Ouden**, handelsmedewerker van het Nederlands Consulaat Generaal te Vancouver, een presentatie gericht op de economische activiteiten van het Nederlandse netwerk van ambassades en consulaten generaal.

In totaal zijn er ongeveer 140 Nederlandse vertegenwoordigingen wereldwijd, de economische activiteiten op deze posten variëren. Sommige activiteiten zijn gericht op het aantrekken van buitenlandse investeringen, door het Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA), het bevorderen van wetenschappelijke samenwerking (Innovatie Attachés) en directe ondersteuning van het Nederlandse bedrijfsleven door "Netherlands Business Support offices" (NBSO's).

Het ministerie van Buitenlandse zaken werkt nauw samen met het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Het beleid is de laatste jaren gericht op de Nederlandse topsectoren. (<http://topsectoren.nl/>)

In (west-) Canada is het doel om binnen deze sectoren een meerjarige samenwerking met bedrijven te ondersteunen. Sinds 2012 wordt er direct samengewerkt met het bedrijfsleven volgens het 'Partners for International Business model.' Zoals diverse leden van CAANS hebben gezien, hebben meerdere bedrijvendelegaties in 2013 en 2014 de regio Vancouver bezocht. Deze waren ondermeer gericht op de sectoren water en afval, 'floodmanagement,' 'logistiek en infrastructuur' en 'duurzaam bouwen.' In deze sectoren biedt de Nederlandse expertise en kennis veel meerwaarde voor projecten in Canada.

Het is altijd van belang dat de Nederlandse partijen een goede lokale partner vinden, zonder deze partner is het praktisch onmogelijk betrokken te raken bij een Canadees project. Met dank aan de connecties van de Nederlandse gemeenschap zijn ook in 2014 diverse introducties opgezet bij UBC en ook in de Fraser Valley.

In mei vinden weer diverse activiteiten plaats op gebied van 'duurzaam plannen en bouwen,' ook hier waardeert het Nederlandse consulaat generaal de input van de Nederlandse architecten in de regio Vancouver.

Op 22 mei sprak prof. dr. Kitty Zijlmans over het licht in de Nederlandse kunst van de 17e eeuw tot op heden. Zie voor een samenvatting onder Calgary. Voor meer over dr. Zijlmans, zie: <http://hum.leiden.edu/lucas/members-modern-contemporary/zijlmanscjm.html>

Calgary door Mary Eggermont-Molenaar

Op 26 mei sprak Kitty Zijlmans over *Dutch Light. Het licht in de Nederlandse kunst 17de eeuw – heden*

Kitty Zijlmans

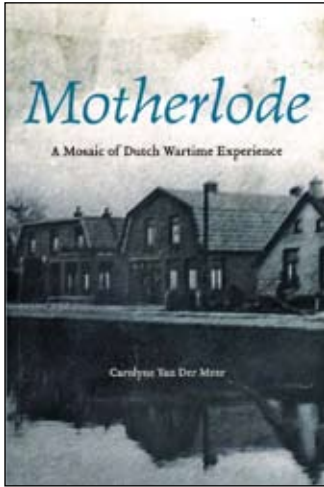
Van Nederland wordt gezegd dat het licht er heel speciaal is; de Duitse kunstenaar Joseph Beuys weet dat aan de ligging aan de Noordzee en aan het IJsselmeer dat als spiegel van de hemel zo'n groot oppervlak inneemt (volgens hem: innam). De Amerikaanse kunstenaar, James Turrell, was gefascineerd door het egale, grijze, diffuse licht in Nederland dat zo'n specifiek effect teweegbrengt. Hij maakte dan ook meteen een groot buitenwerk bij Kijkduin, dat daarop inspeelt. Deze fascinatie voor 'ons' licht gaat echter veel verder terug. Vele zeventiende-eeuwse schilders probeerden dat licht te vangen en door de eeuwen heen hebben kunstenaars zich tot het hen omringende licht verhouden. Deze lezing maakt een toer langs vier eeuwen Nederlands licht zoals gevangen in de kunst.

Zijlmans lezing, bijgewoond door 37 mensen, zoals gewoonlijk na een borrel en een diner/buffet, viel in buitengewoon goede aarde. We beleefden dan ook weer een zeer geanimeerde avond die niet alleen vóór, maar ook na de lezing de tongen nog eens goed los maakte. Ons kijken naar oude en jongere Meesters, en naar de *Stier* van Potter (vanwege diens complexiteit) is voorgoed veranderd.

Toronto

Marianne Verheijen

Op vrijdag 4 april presenteerde **Carolyne van der Meer** haar laatste boek *Motherlode, a Mosaic of Dutch Wartime Experience*.

Op 30 mei gaf **Kitty Zijlmans** haar lezing over *Dutch Eyes. Fotografie in Nederland, een eigen positie*.

Met de publicatie van het standaardwerk *Dutch Eyes. Nieuwe geschiedenis van de fotografie in Nederland* (red. Flip Bool, et al. Zwolle: Waanders 2007, 576 pp.) en gelijktijdig een Engelse editie getiteld *Dutch Eyes. A Critical History of Photography in the Netherlands*, is het belang van de Nederlandse fotografie in internationaal verband op de kaart gezet. Nederland kent niet alleen een grote hoeveelheid toonaangevende fotografen in verleden en heden, die

fotografie heeft ook een bepaalde signatuur, waarbij veelal de documentaire traditie worden genoemd en de relatie met het door de mens gemaakte landschap. In deze lezing wordt een aantal markante fotografen belicht zoals Henri Berssenbrugge, Emmy Andriessse en Ed van der Elksen en meer contemporair Inez van Lamsweerde, Erwin Olaf en Bertien van Manen. (Bron: <http://bouillabaiseworkinprogress.blogspot.de/2012/11/dutch-eyes-nieuwe-geschiedenis-van-de.html>)

Montreal

door Peter Lowensteyn

17 april 2014: Door omstandigheden kon de lezing van Evert Akkerman jammer genoeg niet doorgaan. In plaats hiervan vertoonden we een film.

20 april: Dutch Light. *Het licht in de Nederlandse kunst 17de eeuw – heden*. De lezing, gehouden door **Kitty Zijlmans**, was zeer verhelderend en sloeg enorm aan bij het publiek met vele vragen gedurende, en na afloop, van haar lezing.

Aan de hand van vele illustraties liet zij zien hoe het licht van Nederland inderdaad heel speciaal is. Zijlmans raakte het hart van de aanwezigende doordat haar illustraties hun land van herkomst lieten zien in het licht, 'ons' licht, van de vele zeventiende-eeuwse, en latere schilders

23 mei 2014: Ledenvergadering en BBQ. Uit naam van al onze leden wil ik hierbij **Angie** en **Onno Kruller** zeer bedanken voor hun grote gastvrijheid en uitstekende ver-

zorging. Op de vergadering werd onder meer het voorlopige programma voor 2014-2015 aangekondigd. **Peter Tijssen** gaf een overzicht van het provisionele programma voor het komende CAANS jaar als volgt:

18 september 2014:	Film
16 oktober 2014:	Robert Kok en Beppie Alexander: Afrikaanse soldaten in Indië
20 november 2014:	Celestine Segers: Noord-Brabantse natuurgebieden
14 december 2014:	Onder de Koepel bij Pieter Sijpkens
15 januari 2015:	Peter Tijssen: Cabaret avond
19 februari 2015:	Film
maart/april 2015:	Poëzie-namiddag o.l.v. Willie Lubbers
19 maart 2015:	Evert Akkerman: WWII veteranen van beide zijden
16 april 2015:	Willie Lubbers: Friesland
mei 2015:	Geert van Istendael (CAANS Nationaal) onderwerp nog te bevestigen
juni 2015:	Algemene Ledenvergadering & BBQ

Onze nieuwe voorzitter is **Robert Kok**.

In dit nummer

Mike Mountain Horse's WWI War Robe by L. James Dempsey

By mid-1916, ten members of the Kainai or Blood tribe, based in the south of the Canadian province of Alberta, had enlisted in the Canadian army with the intention of participation in the war in Europe. These included Mike Mountain Horse, his brothers Albert and Joe, Laurie Plume, George Strangling Wolf, Nick King, Bumble Bee, George Coming Singer, David Mills and Jim Only Chief. While Plume, Only Chief, Bumble Bee and Mills did not get to Europe, the others were engaged in the battles of WWI, unfortunately Albert Mountain Horse and George Coming Singer were casualties.

Some reasons why these Bloods generally sported the war effort can be found in their own words. Albert Mountain Horse, one of the first Natives to enlist wrote, "I am going forth to fight for my King and country." His brother, Mike Mountain Horse, viewed his own enlistment as a belief in the cause of the Great White Father and to prove that the fighting spirit had not been squelched by reservation life.

For many Natives, the fact that their treaties had been made with Queen Victoria gave them a particular bond with the British Crown. At the outbreak of the war, some Natives said that the queen's grandson needed their help. It seems that the 'loyalty' mentioned by government officials was really a loyalty to the King of England rather than to Canada. In 1919, Mike Mountain Horse returned to the Blood Reserve after his discharge and, following the customs of his tribe, he later recorded his experiences by painting them on

a cowhide robe. Using traditional symbols, he related twelve war honours. These were written down by his friend, Ambrose Two Chiefs, as follows:

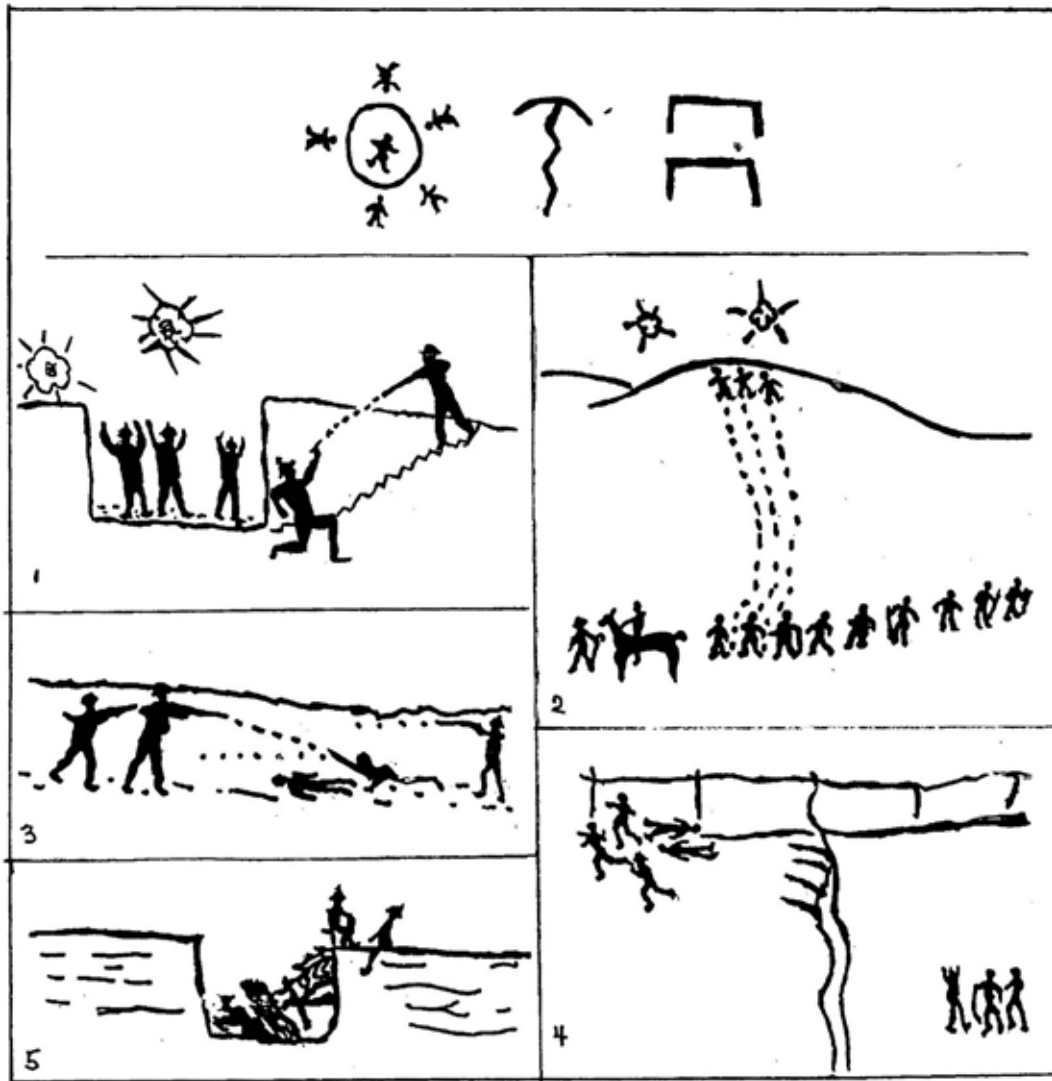

Fig. 45 Detail of Mike Mountain Horse robe. In panel 1 he is seen killing a German soldier.

1. August 9th, 1917

While on patrol duty, Corporal Mountain Horse fought a hand to hand battle with three Germans. He killed two of them with his War knife.

2. Mountain Horse captured two German soldiers who were patrolling in No Man's Land.

3. August 21st, 1917

The 50th Battalion of Calgary attacked the German trenches, Mountain Horse led his machine gun section to an old building behind the German defenses. After capturing the

building, Mountain Horse heard noises coming from the cellar. He called upon the enemy to surrender but received no answer. He decided to investigate and descended the cellar's staircase. Looking down, he saw a German officer kneeling and preparing to shoot. Mountain Horse quickly fired at the officer first and killed him but Mountain Horse was also wounded.

4. August 21st, 1917

While Mountain Horse was down in the cellar, a German shell wrecked the roof of the building. He was buried in the wreckage for four days and left for dead.

5. May 12th, 1918

Mountain Horse and three companions were sent on a daylight raid on a German machine gun outpost. The battle resulted in all of the Germans being killed and one of his companions was wounded.

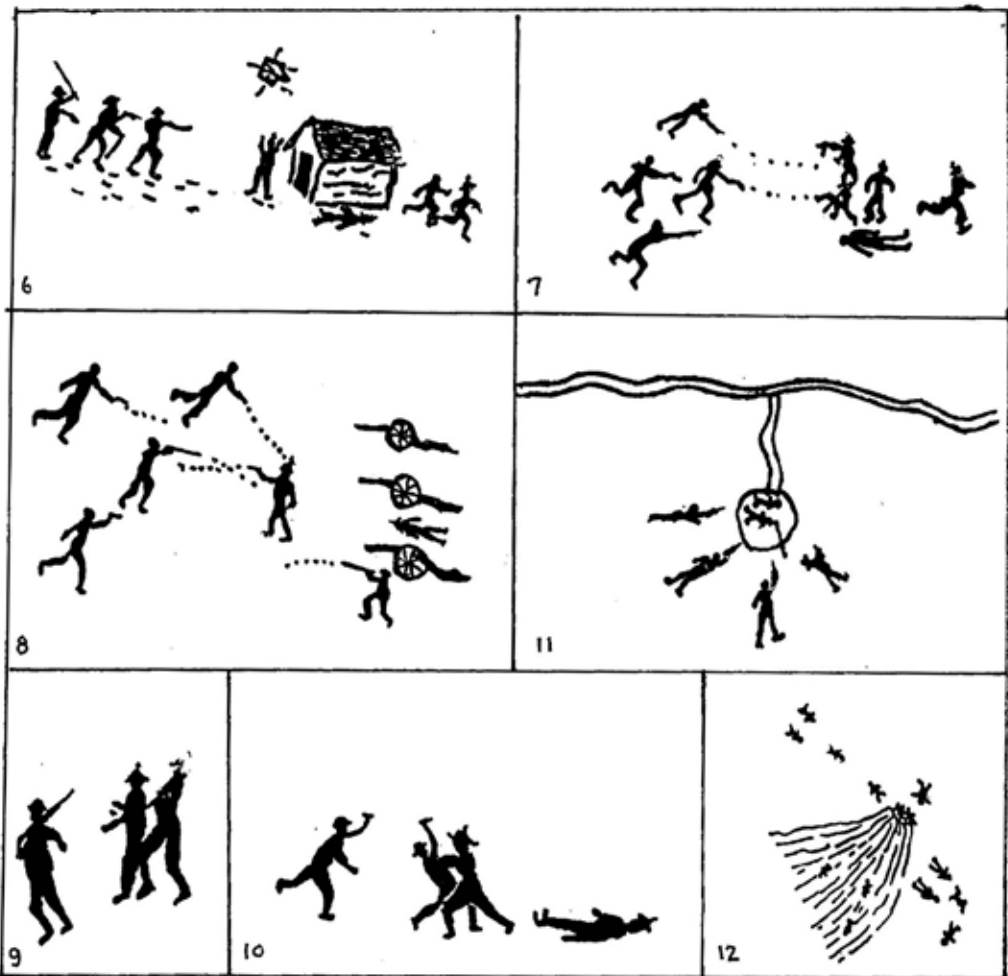

Fig. 46 Detail of Mike Mountain Horse robe. In panel 10 he fought three Germans and killed two of them. For detailed explanation, see text.

6. August 19th, 1918

At the Battle of Amiens, Mountain Horse with two others were chosen to act as scouts by their commanding officer and examine the countryside ahead. For Mountain Horse this activity was an honour and an important event in the life of an Indian warrior, since the order came from a superior officer.

7. August 10th, 1918

After the Germans had evacuated their trench, Mountain Horse and his section chased a number of Germans out of a small hut, killing several of them. From all indications, the German soldiers had been eating a meal. The Canadian soldiers ate the meal instead.

8. August 10th, 1918

A German machine gun section had been active against the right flank of the 50th Battalion. Mountain Horse and his section killed the German gunners who were responsible and captured their guns.

9. August 10th, 1918

At the Battle of Amiens, Mountain Horse and his section killed a few survivors of a German battery. He then 'captured' the German artillery by marking it with the designs of the Blackfoot Confederacy.¹

10. August 11th, 1918

Mountain Horse and his section caught a small party of German soldiers by surprise and bombed them out of their trench. The enemy soldiers were killed, with only one being captured.

11. August 11th, 1918

Mountain Horse and a companion came upon three Germans who were in a trench and appeared to surrender. However, they fired on the Canadians with their machine guns forcing Mountain Horse and his companion to return fire and killing them.

12. At the Battle of Amiens, a huge German shell exploded among the Mountain Horse section, killing all of them but good luck favoured Mike as he was unharmed.

Notes

1. Roberta J. Forsberg, Chief Mountain, the Story of Canon Middleton (Whittier, California: n.p., 1964), 36.

2. Mike Mountain Horse. My People, the Bloods (Calgary, Glenbow Museum, 1978), 144.

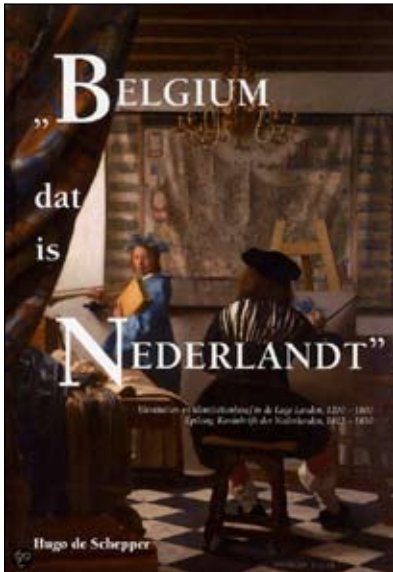
¹The Blackfoot Confederacy consists of the North Peigan, the Blackfeet or South Piegan, the Kainai [or Blood] Nation, and the Siksika Nation. The South Peigan are located in Montana, the other three in Alberta. Together they call themselves the Niitsítapi the "Original People". These groups shared a common language and culture, had treaties of mutual defense, and freely intermarried. Source: <http://www.alltribes.com/kcenter/native-american-tribes/blackfoot-confederacy.html>.)

Drawings on the original cowhide robes

Hugo de Schepper, "Belgium dat is Nederlandt." Identiteiten en identiteitsbesef in de Lage Landen, 1200-1800. Epiloog: Koninkrijk der Nederlanden, 1815-1830 (Papieren Tijger, Breda 2014)

Review door Jac Geurts (Nijmegen)

Naar aanleiding van de Vrede van Munster (1648), waarbij de Zeventien Provinciën in een Spaans Nederland en de onafhankelijke Republiek van Verenigde Provinciën werd verdeeld, verscheen in Amsterdam een boek met de titel: *Belgium dat is Nederlandt*. Sinds de Bourgondische hertogen in de vijftiende eeuw een aantal lage Landen bij de Noordzee tot één staat hadden verenigd, werden namen als 'Belgium,' 'Nederland' en ook 'Vlaenderen' in allerlei afleidingen, ook in vreemde talen, door elkaar als synoniem voor het hele territorium gebruikt. En dat zou na 1-648 nog lang zo blijven.

Benamingen als *Vlaenderen*, *Belgica*, *Pais-Bas*, *Nederlandt*, *Flandria* en *Fiammengho* bleven ook na de Vrede van Munster zowel voor het geheel als voor beide afzonderlijke landen in gebruik. Alleen werd er dan onderscheid gemaakt tussen b.v. het noordelijke Belgica Florens (bloeiende) en het zuidelijke Belgica Destructa (verwoeste). Pas na de afscheiding in 1830 kreeg 'Belgium' de exclusieve betekenis die wij nu kennen.

Sedert die tijd wordt de (vroeg) geschiedenis van beide landen echter niet meer vanuit het geheel, maar vanuit de hedendaagse staatsgrenzen beschreven met alle historische aanpassingen van dien.

Hugo de Schepper – emeritus hoogleraar aan de Radboud Universiteit Nijmegen – heeft de Moerdijk als de natuurlijke grens tussen Noord en Zuid echter altijd van de hand gewezen. Er bestond in vroegere tijden geen tweedeling tussen Noord en Zuid. Op basis van vele literaire en cartografische bronnen, van schilderijen, prenten, gedichten en volksliederen laat de auteur zien dat er sedert 1400 in de strijd tegen de Bourgondische en Habsburgse heerschappij een 'nationale' identiteit van saamhorigheid ontstond, die via verschillende benamingen zichtbaar was.

Oorspronkelijk werden deze territoria aan de Noordzee in een oude Germaanse traditie *Daz Niderlandt* en de *Lagen Landen bi de see* genoemd. Humanistische schrijvers gebruikten vanaf 1500 liever de term *Belgium* of *Gallia Belgica*, waardoor in het buitenland de namen *Paeso Basso*, *le Pays-Bas* of *Low Countries* gangbaar werden. Door de eeu-

wenlange intense handelsbetrekkingen tussen de Middellandse Zeelanden en Noord-West Europa werden ook de namen *Flandes*, *Fiandria* en *Fiammengho* als pars pro toto voor het hele commerciële achterland gebruikt.

Al deze namen hadden echter vooral betrekking op het economische en culturele kerngebied: de zee-gewesten Vlaanderen, Brabant, Holland en Zeeland. De Schepper laat zien dat er vanaf de 14e eeuw een duidelijke oost-west scheiding bestond en dat de latere noord-zuid verdeling pas op het slagveld van de Opstand in de 17e eeuw zichtbaar werd.

Om verwarring te voorkomen had de pauselijke diplomatie intussen de term Olanda/Olandese voor dit ketterse gewest ingevoerd, maar door het politieke en economische overwicht werd de naam Holland steeds meer gangbaar voor het noordelijke, en Vlaanderen/Flandres/Fiandra voor het zuidelijke deel. In de cartografie bleef men deze gebieden echter als een eenheid zien en afzonderlijke kaarten van het noorden of het zuiden zijn nauwelijks uitgegeven. De *Leo Belgicus* omvatte nog altijd het hele territorium van de Zeventien Provinciën, alleen werden voor het eerst ook de landsgrenzen weergegeven.

De poging van Koning Willem I (1814-1840) om na de Franse tijd de vroegere saamhorigheid terug te brengen mislukte door de grote tegenstellingen over religie, taal en politieke medezeggenschap. In 1839 was de scheiding definitief.

De auteur betreurt dat de tweedeling tussen beide landen tot finalistische visies van de geschiedenis heeft geleid. Terwijl in het noorden de burgeroorlog in een vrijheidsstrijd van goede vaderlanders tegen de Spaanse tirannie veranderde, werd in het zuiden de nadruk op de continuïteit en de overwinning van het katholieke geloof gelegd. Al te gemakkelijk werd vergeten dat de Vlaamse en (Belgisch) Brabantse steden de grootste rol in de strijd tegen Spanje hebben gespeeld en dat de bewoners van de oostelijke gewesten van Groningen tot Luxemburg als vreemdelingen werden beschouwd. Vergeten werd ook dat de 'Hollandse Gouden Eeuw' grotendeels op vluchtelingen uit het zuiden (Belgica) gebaseerd was.

Overtuigend heeft De Schepper aangetoond dat er vanaf de 14e eeuw een gezamenlijke identiteit aan het ontstaan was, waarvoor verschillende benamingen door elkaar werden gebruikt werden en dat ondanks het uiteenvallen van de XVII Provinciën nog lang aan deze namen werd vastgehouden. Even overtuigend laat hij zien dat sedertdien historici de geschiedenis van elk deel vanuit een staats-nationalistisch uitgangspunt hebben beschreven en de contemporaine tijd naar het verleden hebben terug geprojecteerd. Ik ben ervan overtuigd dat dit boek een bijdrage zal leveren om een einde aan deze 'geschiedvervalsing' te maken. Toen prinses Máxima in 2007 verklaarde dat zij geen Nederlandse identiteit had aangetroffen, bleek het land te klein. De Nederlandse identiteit is echter een complex verhaal. Het is namelijk tegelijkertijd ook een Belgische, Hollandse, Bour-

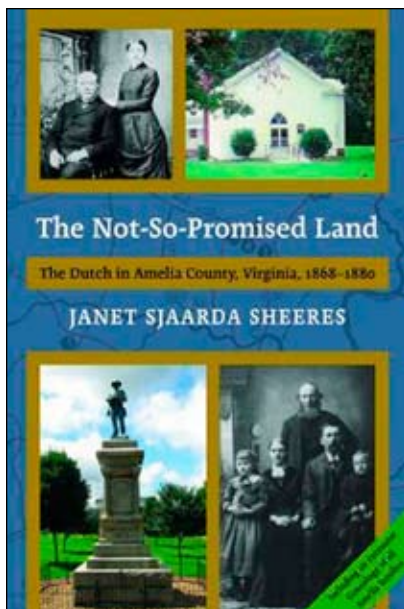
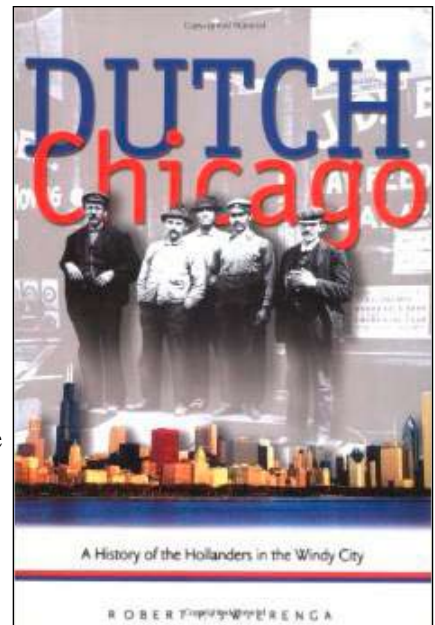
gondische, Brabantse, Waalse en zeker ook een Vlaamse identiteit.

Belgium that is Nederlandt is een prachtboek geworden waarbij talloze kaarten en illustraties het betoog verhelderen en ondersteunen. De koninginnen Máxima en Mathilde, maar ook politici, bestuurders, docenten, journalisten en ‘Nederlandse en Belgische’ emigranten over heel de wereld kunnen er nog veel van opsteken.

From the Journals by Basil Kingstone

AADAS News for Spring 2014 reviews two American publications. Robert Swierenga has published *Dutch Chicago*, a thorough history of the city of Holland, Michigan, which took him ten years. (Note by editor: see also the reviews on <http://www.amazon.com/Dutch-Chicago-Hollanders-Historical-Reformed/dp/0802813119>)

Janet Skarda Sheeres has studied the failed Dutch colony in Amelia County, Virginia in 1848-50. The 17th-century Dutch immigration to the American east coast tends to be studied separately from the 19th-century one to the Midwest; the conference will attempt to integrate the study of the two fields.

Issue 33/4 of the *Nieuwsbrief of the Orde van den Prince* traces the effect of three events. In 843 Charlemagne's empire was divided among his three grandsons, a recipe for instability. For centuries, up till Napoleon, France kept trying to move the border with the southern Netherlands, but their gains were mostly undone by peace treaties, notably the Treaty of Utrecht of 1713. For those who live near it (including the staff of the excellent publications *Ons Erfdeel* and *Septentrion*), the border is no great obstacle. The local Flemish dialect (Vlamsch) is still spoken on both sides, but less and less; a touring acting troupe finds its audience is in their seventies. The study of Dutch, however, is popular on the French side – it allows one to work in the Netherlands.

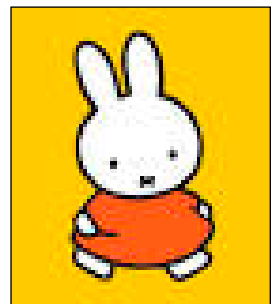
But the lead story in the issue, of course, commemorates 1914. It speaks of the memorials, of the brave people who are still called out at all hours to remove unexploded shells (and who still have to urge people not to try to defuse them themselves, or play with them, or take them home for souvenirs), and describes the In Flanders Fields museum in the Cloth Hall in Ypres. A photo shows how utterly destroyed that building was in 1919. It is all in stark contrast with two historical Flemish figures also evoked in this issue:

Juan Luís Vives, a Spaniard, who taught at Leuven in the 1520s, argued for making assistance for the poor a public responsibility, and Jan Yperman (1275-1331) was a great pioneer in surgery. (See for a photo report: <https://www.flickr.com/photos/nlscotland/sets/72157624150609895>)

Septentrion likewise will carry a series of articles commemorating the 1914 war. (Readers interested in the many aspects of the conflict besides the actual experience of fighting can also buy this year's annual English-language version of 320 pages, four-colour illustrations, 45 euros). Issue 1 for 2014 talks about the Belgian refugees, albeit in France. The first wave of sympathy for them abated somewhat after a year or two, but they were hardworking and earned their welcome by working in munitions factories and on farms. There are also two short fiction pieces about the war; **Stefan Brijs** captures the insane joy in London when war is declared, while **Blaise Cendrars** offers in *J'ai tué* (I have killed) a breathtaking account of the hell of an attack.

Another article exposes how illogical and totally unjustified was the closure of the Institut néerlandais in Paris, but our readers read a masterly account of that by Rudi Wester in our last *CAANS Newsletter*. Elsewhere in this *Septentrion* we read that the Institut's library is now safely at the Université de Lille. Phew.

We have accounts of the art of **Claudy Jongstra**, whose walls of compressed coloured felt (made on her own farm) are part of art museums worldwide as well as the Lincoln Arts Center in New York, and of the graphic work of Dick Bruna, whose characters have made him famous – he is one of the rare living artists to have his own museum, in Utrecht – Miffy the rabbit, Poppy the pig, Boris the bear and Snuffy the dog.

We have poetry by **Miriam van Hee** as well as the usual excellent selection of poems by various hands. And extracts from several novelists. Notably Oek de Jong, each of whose novels is different and marks a step forward in his portrayal of human nature. The late **Gerrit Krol's** prolific work covers a vast variety of subjects; real life gives him images, which develop into unexpected webs of ideas. Marlene van Niekerk, one of the most important writers in South Africa today, subtly depicts human nature, base and cowardly but also capable of love, in an atmosphere where racism is not mentioned but never really absent. And Toine Heijmans gives us in *Op zee* a riveting account of a solo sailing trip which, off Denmark, is struck by tragedy.

Continuing the exploration of World War I, the lead article of **issue 2014/2** tells us what King Albert I did in the war – he stayed in Belgium, visited hospitals, visited trenches and commanded his army but didn't want to sacrifice it. To go with this we have **Charlotte Mutsaers** demonstrating, with the aid of a photo of a soldier with his nose shot off, that our face is our most important part, and **Xavier Hanotte** describing moving through Ypres under shellfire on the way to the front.. And I would add the video installations of Koen Theys, for they are about how art is used by authority to manipulate us. Power is also the core question in the films of Hans van Warmerdam, whose characters try and fail to change their lives.

{**Note:** Zie: <http://www.klaaskoppe.nl/index.htm?overzichtbrijs>, waarin Brijs u meeneemt op een wandeling door de loopgraven van Ypres (Dutch spoken)}

Ann Vegter's work sounds most interesting. She writes in every genre imaginable, including pornography and books for children, offering penetrating insights into human nature with wild humour. We are given translations of extracts from her poems, and from the novel *Op de hoogte* by **Christophe van Gerrewey**, in which a man describes his daily life in letters to a woman who has left him; and from **Esther Gerritsen**, whose characters do what they can to live with feelings of frustration and existential anguish.

Ann Vegter

Philippe Noble makes an important proposal for reforming Dutch programs at French universities: he offers the students the chance to learn about standard Dutch, standard Flemish, everyday ('intermediate') Flemish and dialects – and Surinamese and Caribbean varieties, and Afrikaans. He also combines the literary and cultural stream with the 'practical' language learning stream (for a job in the Netherlands, or to do graduate work at a Dutch university, you need English); in short, he gives a picture of the whole of life in the Dutch-speaking countries.

Philippe Noble

The shorter items at the end of the issue are also informative.

The Mauritshuis has reopened, greatly expanded but the original building remains intact. We learn of the death of two great men of the arts: Jan Hoet, creator of the museum of contemporary art in Ghent (it took him 24 years of arguing); and Gerard Mortier, who brought fame to the Théâtre royal de la Monnaie in Brussels and went on to renew the artistic life of Salzburg and of the Opéra national de Paris.

Mauritshuis

Theatre royal de la Monnaie

Opera National de Paris

There are articles on the creation of a Kenniscentrum Frankrijk-Nederland based at Radboud University in Nijmegen, and we note with pleasure that the ‘Atelier of the former Institut néerlandais in Paris’ is still flourishing; for this issue they translated the extracts from Esther Gerritsen.

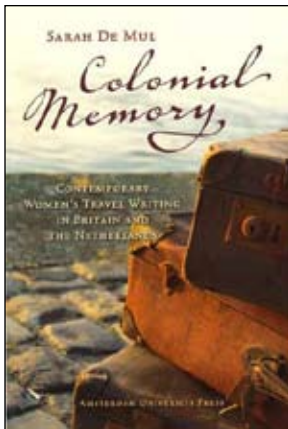
Issue 38:1 of Dutch Crossing is more about literature than recent issues have been. It opens with an article by **Christopher Joby** (Hankuk U, Seoul) regretting the ‘tunnel vision’ of historians of Dutch language and literature. They ignore or underplay the work of the tens of thousands of exiles in the 16th century in London and other English cities, who produced the first religious texts (catechisms and Bible translations) and some of the first literary work in Dutch, notably sonnets.

Among this diaspora was the painter **Lucas d’Heere**, who found employment with the Earl of Hertford and painted family portraits and wrote sonnets. An anthology of these and other writings dedicated to the Earl has been found in a family archive, beautifully handwritten by Clément Paret, ‘one of the best calligraphers of the Netherlands’, who was also employed by the Earl. The manuscript is here presented by **Frederica van Dam** (Ghent).

Also from Ghent is **Cornelis van der Haven**, who examines the reflection in comedies of the clash in the 18th century between the old merchant class’s view of honest trade and the newfangled idea of stock speculation. Both plays have the standard plot of a foolish head of a family brought to his senses by the women; the regulatory role of the State is conspicuous by its absence, as indeed it was in real life. One play is Dutch and one is German (the old merchant class who were threatened being strongest in Amsterdam and Hamburg), so this study is comparative.

Another comparative study, by **Jeroen Dera** (Radboud U, Nijmegen) concerns two adaptations of Gerard van het Reve's *De avonden*, one as a film, the other as a graphic novel. Literary critics disliked the film, calling it unfaithful to the original, while art critics disliked the graphic novel because it reproduced every word of the book. Dera argues that both approaches are valid (the film being a psychological portrait, the graphic novel sociological): all works are based on previous works and live on in subsequent ones. (Note: The movie *De Avonden* can be seen (and heard in Dutch) on: YouTube: <http://www.youtube.com/watch?v=B0b7Zfq8GhU>)

Lastly, **Laura Lech** and **Maarten Klein** ('independent researchers') discuss androgyny (being physically both male and female) as the state, which will allow humanity to return to heaven, according to Couperus in *De berg van licht*, his novel about the Roman emperor Heliogabalus, and to Hugo Claus in many of his works, notably *Jessica!*, which contains a mass of quotations from many of Couperus' works. The Claus character, however, seems more likely to be homosexual or impotent.

This issue of Dutch Crossing has one book review. **Sarah De Mul**, in *Colonial Memory*, discusses the travel reports of two Dutch women who travelled to Indonesia to see what had become of the former Dutch East Indies, plus Doris Lessing's account of her visits to Zimbabwe, the former Southern Rhodesia. While de Mul's dismissal of previous accounts of the colonial past as 'male-dominated, bellicose and epic-heroic' is stereotyped, she has made a 'highly original, rich and engaging' contribution to 'memory studies, gender and post-colonial studies.'

Annual Meeting: lunch in St. Catharines, May 2014

CANADIAN ASSOCIATION FOR THE ADVANCEMENT OF NETHERLANDIC STUDIES

CAANS

2014 MEMBERSHIP FORM

Please note that membership is from January 1 to December 31

Regular membership of CAANS is thirty dollars. Senior membership is twenty-five dollars. Student membership is twenty dollars. All membership fees are tax deductible.

CAANS is a not-for-profit charitable educational organization and welcomes additional donations. All members, and all donors over \$10.00, will be sent a tax receipt within the first few months of the calendar year following .

If you are a member of a local chapter which assesses an additional fee, you may submit this form with your cheque or money order to the local chapter along with the local fee. If you are not a member of a local chapter or if your local chapter does not collect fees for CAANS National, please mail your cheque or money order to:

Mr. Paul de Laat, Treasurer of CAANS,
613 Huyck's Point Road, Wellington, ON K0K 3L0.

Europe: €25.00 ABN-AMRO, BIC Code ABNANL2A, IBAN NL90ABNA0,
Account # 45.85.38.795, t.a.v. Paul de Laat, Dongen, NB

Our Newsletter and our Journal (CJNS/RCEN) are distributed by e-mail, so please be sure to give your e-mail address below. We will not share this e-mail address with anyone!

Name: _____

Mailing Address: _____

Telephone : _____ (home) _____ (work)

E-mail: _____

Profession: _____

(If academic, please specify discipline)

◇ This is a membership renewal for 2014

◇ This is a new membership

ASSOCIATION CANADIENNE POUR L'AVANCEMENT DES ÉTUDES NÉERLANDAISES (ACAEN)

FORMULAIRE D'ADHÉSION 2014

Veillez noter: on devient membre pour une année civile.

La cotisation à l'ACAEN est de trente dollars pour les membres réguliers, vingt-cinq dollars pour les personnes du troisième âge, et vingt dollars pour les étudiants. L'ACAEN est une corporation de charité et toute cette somme est un don charitable aux fins d'impôt.

L'ACAEN accepte volontiers aussi des dons supplémentaires. Les membres et les donateurs recevront un reçu aux fins d'impôt dans les premiers mois de l'année civile suivant.

Si vous devenez aussi membre d'une section locale qui perçoit une cotisation locale, vous pouvez lui envoyer les deux cotisations à la fois. Si vous n'êtes pas membre d'une section locale, vous enverrez un chèque ou mandat à :

M. Paul de Laat, Trésorier de l'ACAEN, 613 Huyck's Pt. Rd., Wellington, ON K0K 3L0.

Europe: €25.00 ABN-AMRO, BIC Code ABNANL2A, IBAN NL90ABNA0,
Account # 45.85.38.795, t.a.v. Paul de Laat, Dongen, NB

Nous distribuons notre Bulletin et notre Journal (CJNS/RCEN) par e-mail (courriel). Vous voudrez donc bien donner votre adresse e-mail ci-dessous. Nous ne la donnerons à personne!

Nom: _____

Adresse pour correspondance: _____

Téléphone: _____ (travail) _____ (domicile)

Courriel (e-mail): _____

Profession: _____

Les universitaires voudront bien préciser leur discipline :

Je désire renouveler mon adhésion pour 2014
 Je désire devenir membre.

OFFICERS/ MEMBRES DU BUREAU

President

Michiel Horn
Professor Emeritus of History
and University Historian
York University, Glendon Campus
Toronto, ON M4N 3M6
schuhhorn@sympatico.ca

Vice-President

Tanja Collet
Languages, Literatures and Cultures
University of Windsor
Windsor, ON N9B 3P4
tcollet@uwindsor.ca

President Emerita

Joan Magee
866 Victor Drive
Windsor, ON N8S 2S7

Past President

Linda Feldman
Dept. of Langs. Lit. and Civ.
University of Windsor
Windsor, ON N9B 3P4
feldman@uwindsor.ca

Secretary-Treasurer

Paul de Laat
613 Huyck's Point Road
Wellington, ON K0K 3L0
pgdelaat@gmail.com

CJNS/RCEN Editor

Inge Genée
Dept. of Modern Languages
University of Lethbridge
Lethbridge, AB T1K 3M4
cjns-editor@caans-acaen.ca

Journal Editor Emeritus

Basil D. Kingstone
Department of French
University of Windsor
Windsor, ON N9B 3P4
bkingst@uwindsor.ca

Visiting Speakers Convenor/ Newsletter Editor

Mary Eggermont-Molenaar
1416 - 29 St. NW
Calgary, AB T2N 2V1
memo45@shaw.ca

Associate Newsletter Editors

Paul de Laat - Communications
Peter Lowensteyn - Layout

Webmaster

Peter Lowensteyn
webmaster@caans-acaen.ca
(Site: <http://www.caans-acaen.ca>)

Members at Large

Gerrit Gerrits
Dept. of History and Classics
Acadia University
Wolfville, NS B4P 2R6

Martien de Leeuw
School of Industrial Design
Carleton University
martiendeleeuw@gmail.com

Willemina Seywerd
265 Scarborough Crescent
Scarborough, ON M1M 2J7
wseywerd@gmail.com

Peter Tijssen
INRS-Institut Armand-Frappier
Laval, Québec, H7V 1B7
Peter.Tijssen@iaf.inrs.ca

Chapter Secretaries & Contacts

Calgary - Mary Eggermont:

memo45@shaw.ca

Montreal - Peter Lowensteyn:

peter@lowensteyn.com

Ottawa - Martien de Leeuw:

martiendeleeuw@gmail.com

Toronto - Marianne Verheyen:

mverheyen@sympatico.ca

Vancouver - Saskia Stomps:

saskiastomps@telus.net

CAANS/ACAEN Archives 1971-2013

Kings University

Gerry Segger Heritage Collection

Dr. William Van Arragon

1.780.465.3500. Ext. 8074

Bonita Bjornson, archiviste

1.780.465.8304.

9125-50 Street

Edmonton, AB., T6B 2H3

The CAANS Newsletter appears three times a year, in April, August and December. It is a publication of the Canadian Association for the Advancement of Netherlandic Studies and free to all the Association's members.

Le Bulletin de l'ACAEN paraît trois fois par an (avril, août, décembre). C'est une publication de l'Association canadienne pour l'avancement des études néerlandaises, dont les membres le reçoivent gratuitement.

Items for the Newsletter should be sent to Mary E.M (memo45@shaw.ca) preferably as an attachment to an e-mail, in WordPerfect or Word.

Pour publier dans le Bulletin, prière d'envoyer votre texte à Mary E.M (memo45@shaw.ca) sous forme d'attachement à un courriel en WordPerfect ou Word. Merci!

Notice from our Treasurer, Paul de Laat:

A few of you have not yet paid for **this** year and it is already August! Membership dues for this year are \$35.00 for regular members, \$30.00 for seniors and \$25.00 for students.

If you are not sure if you have contributed this year, I encourage you to send a short email to pgdelaat@gmail.com.

Please note that some memberships for CAANS (National) are collected through your local chapter. If in doubt, ask the treasurer of your local chapter if this is the case.